

abacus ပေသီး

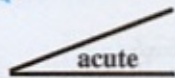
ပေသီးသည် အရိုးဆုံးသော ဂဏန်းတွက်စက်ဖြစ်သည်။ ကျောက်ခဲများ ပုတီးစေ့များ သို့မဟုတ် ကွင်းများကို ရေတွက်ရာတွင် သုံးသည်။ တရုတ်ပေသီးတွင် တုတ်ချောင်းများ၌ ကွင်းကလေးများကို စွပ်ထားသည်။ ထိုကွင်းများကို ဟိုရွှေ့မီရွှေ့လှုပ်၍ ဂဏန်းများ ပေါင်းခြင်း၊ နုတ်ခြင်းကို လုပ်နိုင်သည်။

တရုတ်ဈေးသည်တစ်ဦး ပေသီးကို သုံး၍ ဂဏန်းတွက်နေသည်။

acute angle ထောင့်ကျဉ်း

ထောင့်မှန် (right angle) ထက်ကျဉ်းသော ထောင့်ကို ထောင့်ကျဉ်း (acute angle) ဟု ခေါ်သည်။

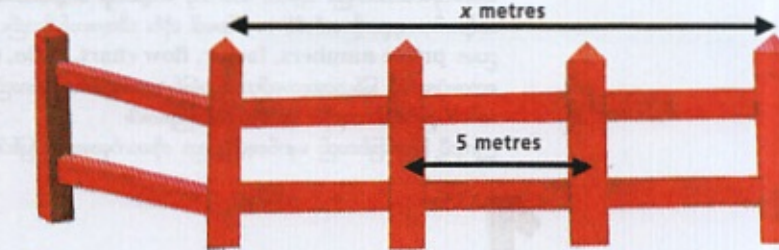

addition ပေါင်းခြင်း

ပေါင်းခြင်းဟူသည်မှာ ကိန်းဂဏန်းနှစ်ခု၊ သို့မဟုတ် နှစ်ခုထက်ပိုသော အရေအတွက်ကို ပေါင်း၍ရသော အဖြေဖြစ်သည်။ ပေါင်းသည့်အခါတွင် အပေါင်းလက္ခဏာ (+) ဖြင့် ပြသည်။

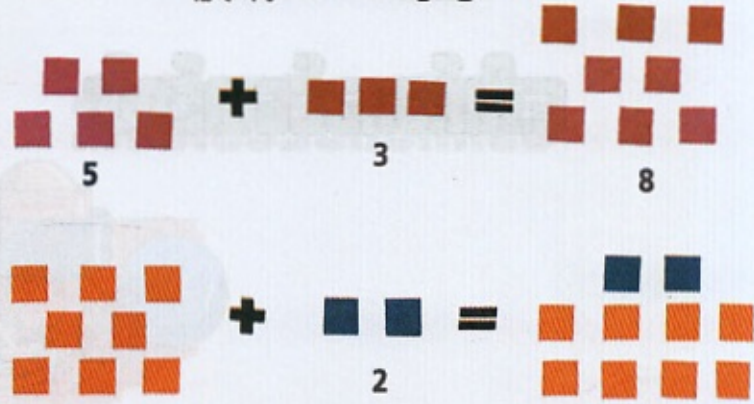
အုတ်ခဲငါးခဲရှိသော အပုံထဲသို့ အုတ်ခဲသုံးခဲ ပေါင်းထည့်လျှင် အုတ်ခဲရှစ်ခဲ ဖြစ်သွားမည်။
၅ + ၃ = ၈
နောက်ထပ်အုတ်ခဲနှစ်ခဲ ထပ်ပေါင်းထည့်လျှင် အုတ်ခဲဆယ်ခဲ ဖြစ်သွားမည်။
၈ + ၂ = ၁၀
ဒီလို နှစ်ခါမရေဘဲ အခုလို တစ်ကြောင်းတည်း ရေးနိုင်သည်။
၅ + ၃ + ၂ = ၁၀

ရေတွက်သောနည်းဖြင့် ပေါင်းနိုင်သည်။ ဥပမာ ငါးကို သုံးပေါင်းလျှင် ငါးကို အရင်ယူလိုက်၊ ပြီးရင် သုံးခါဆက်ပြီး ရေတွက်ပါ။ ငါးပြီးတော့ ခြောက်၊ ခုနစ်၊ ရှစ်၊ သုံးခါရေတွက်လိုက်လျှင် ရှစ် ရောက်သွားသည်။ ထို့ကြောင့် ငါးကို သုံးပေါင်းလျှင် ရှစ်ရသည်။

ဤပုံတွင် ခြံစည်းရိုးတိုင်နှစ်ခု၏ ကြားအကွာအဝေးသည် ၅ မီတာ (m) ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်လျှင် တိုင်လေးတိုင်၏ ကြားအကွာအဝေးသည် ဘယ်လောက်ရှိသနည်း။
ထိုအကွာအဝေးကို x ဟု ခေါ်ပါ။
တိုင်လေးတိုင်၏ကြားတွင် နေရာလွတ် (ကွက်လပ်) သုံးခုရှိသည်။ ထို့ကြောင့် $x = ၅ + ၅ + ၅$
 $၃ \times ၅ = ၁၅ \text{ m}$

အက္ခရာသင်္ချာသည် အက္ခရာများသုံး၍ ပုစ္ဆာများကိုတွက်သော ဘာသာစကားဖြစ်သည်။

အုတ်ခဲများကို ရေတွက်သောနည်းဖြင့် ပေါင်းနိုင်သည်။